

150. ОУ „Цар Симеон Първи“

адрес: гр. София, ж.к. „Дружба“ – IV част, ул. „Делийска воденица“ № 11

телефон: 02 / 879 6663

e-mail: csp_150_ou@abv.bg

**УТВЪРЖДАВАМ:/п/
Виолена Велкова-Иванова,
Директор на 150. ОУ
"Цар Симеон Първи"**

ПРОГРАМА

за

превенция на ранното напускане на училище

за учебната 2022/2023 година

Програмата е изготвена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с Протокол № 13/12.09.2022 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху засегнатите ученици и техните семейства, върху възможностите им за развитие и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква изготвяне на цялостна стратегия, чрез която да бъде въведена система от дейностите по превенция на отпадането и за справяне с предизвикателствата, свързани с предпоставки за отпадане на ученици.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещето на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждеременно напусналите училище ученици следва да се основават на задълбочен анализ на причините, порождащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика. Превантивната работа следва да се ръководи от основния принцип, че главна ценност в образователната система е ученикът.

ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

ЦЕЛИ

Целта на плана е създаването на ефективен механизъм за намаляване броя на безпричинните отсъствия и отпадането от училище, повишаване на успеха, активизиране участието на родителите в училищния живот и в училищните структури на управление.

1. Задълбочен анализ на причините за ранно напускане на училище.

2. Изграждане на умения за живот у учениците, чрез изпълняване на тяхното право и задължение - посещаване на училище.
3. Социална подкрепа на децата и семействата, чрез включването им в живота на училището (празници, тържества, спортни мероприятия).
4. Подобряване на училищната среда и стимулиране на интеграцията в местната общност на деца от различни етноси.
5. Развитие на творческите заложби на учениците.
6. Обогатяване на материално-техническата база за извънурочна работа.

Насоки за идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на достатъчно финансови възможности в училище за подкрепа на застрашени от отпадане ученици по социални причини;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването;
- Негативно влияние на средата - на улицата/ приятелския кръг;
- Липсата на мотивация сред семейства от малцинствени етноси за редовни посещения на училище.

Мерки

1. Недопускане на фиктивно записване на ученици от всички форми на обучение.

Отговорници: Зам. Директор УД, кл. ръководители.

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Отговорници: класни ръководители, училищен психолог

3. Създаване на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане.

Отговорници: класни ръководители, училищен психолог

4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

Отговорници: класни ръководители, училищен психолог

5. Подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

Отговорници: председател на ученическия съвет

6. Подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

Отговорници: класни ръководители, училищно настоятелство

7. Подкрепа на учениците в риск от страна на представителите на:

- Директор на училището;
- Местно самоуправление (началник отдел образование);
- Отдел закрила на детето;
- Органи на МВР от съответната община;
- РУО - старши експерт по организация на средното образование и старши експерт по проблемите на деца и ученици в риск

8. Разработване на механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: Директор, класни ръководители

Дейности

- Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Начален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане - класен ръководител, училищен психолог;
- Индивидуална работа с деца в риск - класен ръководител, училищен психолог;
- Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата;
- Интеркултурно обучение (родители и учители).

Прогимназиален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане - класен ръководител, училищен психолог;
- Индивидуална работа с деца в риск - класен ръководител, училищен психолог;
- Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране;
- Ученическо самоуправление;
- Индивидуална работа с деца в риск (часовете за консултации);
- Идентифициране на причините/фактори, които оказват силно влияние върху отпадането от училище.

- Работа с родители

- Алтернативи на традиционната родителска среща;
- Насърчаване активното участие на родители заедно с децата си в извънкласни дейности;
- Родителите – партньори и хора с идеи;

- Разпределение на отговорности и ангажименти.
- Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изява:**
- Включване на учениците във факултативна подготовка;
 - Организиране на различни училищни инициативи;
 - Участие в общински и областни състезания и олимпиади;
 - Създаване на форми за работа по интереси на учениците;
 - Организиране на различни конкурси и училищни инициативи;
 - Възможност за участие в училищния живот като партньори;
 - Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището.
- Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата**
- Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, психолог със застрашените от отпадане ученици;
 - Обучение по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности;
 - Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището;
 - Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП;
 - Работа на училищната комисия по обществени прояви с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот;
 - Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището;
 - Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
 - Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище;
 - Съвместна работа с Местната комисия за противообществени прояви, дирекция "Социално подпомагане", отдел „Закрила на детето“, детска педагогическа стая при РУ;
 - Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия;
 - Организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.
- Подкрепа на учениците в риск от страна на представители на външни институции:**
- На ниво училище се извършва индивидуална работа с детето в риск.
- Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя писмен доклад/ уведомително писмо до:
 - Местно самоуправление - началник отдел "Образование";

- Отдел "Закрила на детето" - директор;
- Органи на МВР за съответната община;
- РУО - старши експерт по организация на средното образование и старши експерт по проблемите на деца и ученици в риск

- Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация.

Дейности, разпределени, както следва:

1. Учител:

- В началото на учебния час отразява в дневника на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици;
- Ефективно провеждане на консултации по учебни предмети и допълнителни занимания с деца и ученици;
- Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител.

- Нанася стриктно броя извинени и неизвинени отсъствия на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка;
- При установяване на голям брой неизвинени отсъствия своевременно информира родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Ежемесечно писмено подава справка за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия до директора;
- Изготвя доклад до директора на училището относно ученици, предложени за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор.

- Запознава се с подадените доклади за ученици, предложени за наказание и ги насочва към председателя на комисията за противообществени прояви;
- Следи за редовното нанасяне на отсъствията на учениците в дневника на класа;
- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа;
- Извършва ежемесечен контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на ученика и отсъствията му.

- Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- Идентифициране на отпаднали ученици;
- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании;
- Работа с отпадналите и техните семейства;
- Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграцията на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.;
- Дейности за наваксване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.;
- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин език;
- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: създаване на индивидуални учебни програми за наваксване на пропуснати знания и умения;
- Реинтеграция на отпаднали ученици в училище и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане;
- Идентифициране на деца с изяви дарби, които да бъдат мотивирани да развият своята дарба чрез допълнителни занимания.

ПЛАН НА ДЕЙНОСТИТЕ

№	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	класни ръководители, психолог,	Постоянен
2.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	класен ръководител, психолог	Постоянен
3.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	учители, класни ръководители	Постоянен
4.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици от психолога и класния ръководител	психолог, класни ръководители	Постоянен
5.	Екипна работа на учители по класове	учители	Постоянен
6.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	ресурсен учител, логопед, психолог	Постоянен

7.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици, коректно подаване в системата и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители,	Постоянен (ежемесечно)
8.	Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители	Постоянен
9.	Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез електронния дневник	класни ръководители	Постоянен
10.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности	класни ръководители	Ежемесечно
11.	Своевременно уведомяване детска педагогическа стая, отдел „Закрила на детето“, районна администрация за ученици, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия	класни ръководители, директор	Ежемесечно
12.	Регулярно провеждане на родителски срещи и при нужда индивидуални срещи с родителите.	директор, класни ръководители	По график
13.	Популяризиране на добрите постижения на учениците в сайта и ФБ страницата на училището	директор	По график
14.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището	комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен
15.	Активна работа на УКППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН , ДСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	УКППУ, класни ръководители	Постоянен
16.	Делегиране на отговорности на тези деца (на ниво клас, учебен предмет, ден от седмицата или друго)		